Viime hetken tiedot kotisivuiltamme

Tarkista viime hetken vinkit kotisivuiltamme ennen päivityksen asentamista tai euroihin siirtymistä.

Laskutuksen päivitys www.atsoft.fi/lspv.htm Euroihin siirtymisestä www.atsoft.fi/tukieuro.html Laskutuksen tukisivut www.atsoft.fi/tukils.html Kirjoittimista www.atsoft.fi/kirmaari.htm Uuden koneen ostajalle www.atsoft.fi/uuskoneo.htm

Yhteystietomme:

Sähköposti atsoft@atsoft.fi

Puh (09) 350 7530 Fax (09) 351 5532

Asiakaspalvelu:

Erja Kesseli, tilaukset ja tiedustelut. Suora 09-350 75313 Sähköposti erja.kesseli@atsoft.fi

Merja Hiltunen, sovellusneuvonta Suora 09-350 75312, GSM 0500-703 730, fax (09) 350 75321 Sähköposti merja.hiltunen@atsoft.fi

Annukka Grekula, sovellusneuvonta Suora 09-350 75311, GSM 0400-505 596, fax (09) 350 75321 Sähköposti annukka.grekula@atsoft.fi

Atso Mäkinen, Toimitusjohtaja, koulutus, asiakaskäynnit Suora 09-350 75310, GSM 0400 316 088, fax (09) 350 75351 Sähköposti atso.makinen@atsoft.fi

Asteri laskutus – Vuosipäivitys 7.11.2001

Päivityksen keskeisenä sisältönä on euron käyttöönotto.

Tämä päivitysohje perustuu vuosien 1998 ja 2000 vuosipäivitysten mukana toimitettuihin oppaisiin. Mikäli olet päivittänyt ohjelmat em. oppaiden mukaan, ei sinun ehkä tarvitse tehdä kaikkia tässä oppaassa käsiteltyjä määrityksiä.

Mikäli olet päivittänyt ohjelmaa edellisen kerran keväällä 1998 tai sitä aikaisemmin, tutustu päivitysoppaaseen huolellisesti.

Päivityksen asentamisessa kopioidaan pelkät uusimmat ohjelmaversiot, kaikki aineisto (kortistot, reskontrat, laskulomakesovitukset jne.) pysyvät ennallaan.

Lisätietoja

Lisätietoja ja viime hetken tiedotteita laskutuksen päivitykseen liittyen löydät laskutuksen vuosipäivityssivuilta, osoitteesta www.atsoft.fi/lspv.htm. Suosittelemme lukemaan sivun ennen päivityksen asentamista siltä varalta, että tämän ohjevihkosen painamisen jälkeen olisi tullut jotain merkittävää kerrottavaa.

Euron käyttöönottoa käsittelevä artikkeli www.atsoft.fi/lseuroihin.htm

Ennen asentamista

Harkitse teetkö varmuuskopion nyt levyllä olevasta aineistosta. Päivityksen asentaminen ei edellytä varmuuskopiointia, koska päivityksessä asennetaan vain uudet ohjelmaversiot.

Varmuuskopiointi on kuitenkin syytä tehdä jos et sitä ole hiljattain tehnyt:

Tarkista että sait seuraavat kolme levykettä ja että levykkeet ovat ehjät (ettei niiden metallisulkija ole taittunut tai muuten vioittunut, jos on, tilaa uudet levykkeet, saat ne veloituksetta):

Asteri Valikko (dos) – Valikko-ohjelma kovalevylle I/I Asteri Laskutus (dos) – Vuosipäivitys 7.11.2001 Levy 1/ 2 Asteri Laskutus (dos)– Vuosipäivitys 7.11.2001 Levy 2/ 2

Päivityksen asentaminen

Kopioi levyjen 1/2 ja 2/2 päähakemistossa olevat ohjelmat C:\ASTERILS hakemistoon. Kopioi valikkolevyn ohjelmat C:\ASTERI hakemistoon.

Levyllä 1/2 on alihakemistoja, joiden sisältö kopioidaan vain tarvittaessa. A:\LSL sisältää laskulomakesovitukset, A:\PRINTER sisältää kirjoitinmääritykset ja A:\KAIKKI sisältää uusasennuksen kaikki parametritiedostot.

Valikkolevy sisältää valikko-ohjelmiston kokonaisuudessaan valikkoruutuineen. <u>Sieltä kopioidaan kuitenkin vain ohjelmat</u> (*.exe:t).

Mahdollisia virheilmoituksia asennuksen aikana:

Korvataanko Kyllä/Ei/kAikki (Overwrite Yes/No/All) ei ole virhe. Ohjelma kysyy lupaa kopioidaanko päälle. Vastaa myöntävästi painamalla A ja Enter.

Lukuvirhe asema A, luetaan, Hylkää, Yritä uudelleen, Virhe? (Data Error reading drive a:) Yleisin syy:levyke on viallinen, tilaa uusi levyke Atsoftista (muita syitä:levyasema on viallinen, levy on huonosti asemassa tai levy on väärää formaattia).

Komento tai tiedostonimi ei kelpaa (Bad command or file name) Olet tehnyt kirjoitusvirheen.

Hakemisto ei kelpaa (Invalid directory). Olet siirtymässä hakemistoon jota ei ole. Olet tehnyt kirjoitusvirheen tai olet eri levyasemassa tai hakemistossa, missä pitäisi olla

True Basic System Error [xxx]. Ohjelma on kopioitunut virheellisesti. Kopioi uudestaan. Tilaa uudet levyt tai asenna päivitys osoitteesta www.atsoft.fi/tukils.html

Asteri laskutus päivityslevyjen kopiointi

Käynnistä tietokone ja siirry Ms-Dos kehotteeseen, ellet jo ole siellä (Windows 95/98: Valitse *Käynnistä*|*Ohjelmat*|*Ms-Dos kehote*, Asteri valikosta pääset Dosiin painamalla F1). Kirjoita komennot:

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tumma teksti:
C:\ > tai C:\WINDOWS>	C:
C:\ > tai C:\WINDOWS>	CD \ASTERILS
C:\ASTERILS>_	Laita levy 1/2 asemaan
C:\ASTERILS>_	COPY A:*.EXE
Korvataanko C:xxx (Kylla	ä/Ei/kAikki)?
	A ja paina Enter
5 tiedostoa(a) kopioitu	Ykköslevy on kopioitu,
C:\ASTERILS>_	Vaihda levy 2/2 asemaan
C:\ASTERILS>_	COPY A:*.EXE
Korvataanko C:xxx (Kylla	ä/Ei/kAikki)?
	A ja paina Enter
7 tiedosto(a) kopioitu	Kopiointi on suoritettu

Asteri valikkolevyn kopiointi

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tummennettu
C:\ > tai C:\WINDOWS>	CD \ASTERI
C:\ASTERI>_	Laita valikkolevy asemaan
C:\ASTERI>_	COPY A: *.EXE
Korvataanko C:xxx (Kyll	ä/Ei/kAikki)?
	A ja paina Enter
5 tiedosto(a) kopioitu	Kopiointi on suoritettu

Tarkista että kopiointi onnistui käynnistämällä laskujen kirjoittaminen. Katso että ruudun vasemmassa alareunassa oleva ohjelman muuttamispäivämäärän ilmoittava VER: on 7.11.2001 tai myöhäisempi. Tarkista että kaikki muutkin ohjelmat käynnistyvät ja että versiopäiväys on VER:7.11.2001 tai uudempi.

Jos ohjelmat eivät päivittyneet

Jos ohjelmat eivät päivittyneet (versionumero ei muuttunut), voi syy olla jokin seuraavista:

- 1. Ohjelmapäivitykset on kopioitu muualle kuin C:\ASTERILS hakemistoon (tee kopiointi uudestaan huolellisesti edellisen sivun ohjeiden mukaan).
- 2. Valikko käynnistää ohjelmat eri paikasta kuin minne ne on kopioitu (tarkista mistä valikko käynnistää ohjelmat ja kopioi ohjelmapäivitys sinne).
- 3. Jos käytät ohjelmaa tavalla "*Tilitoimistokäyttö/Moniyrityskäyttö kovalevyllä*", jossa ohjelmat ovat C:\ASTERILS hakemistossa ja asiakasyritysten aineisto em. hakemiston alihakemistoissa (esim. C:\ASTERILS\ATSOFT), tarkista, että asiakasyrityksen alihakemistoon ei ole kopioitu aiemmin ohjelmatiedostoja (tiedostoja, joiden tarkenne on .EXE). EXE tarkenteisia tiedostoja saa olla vain laskutushakemistossa C:\ASTERILS mutta ei sen alihakemistoissa (esim. C:\ASTERILS).
- 4. Jonkin päivityslevyn sisältö ei vastaa tarraa sen päällä (esim. olet saanut kaksi ykköslevyä). Tarkista levykkeiden sisältö. Niiden tulee olla erilainen.
- 5. Kyseinen ohjelma ei sisältynyt tähän päivitykseen (käytössäsi on joitain perustoimitukseen kuulumattomia lisäohjelmia). Päivitys sisältää laskutuksen perustoimituksen ohjelmat. Tiedustele lisäohjelmapäivityksiä mieluiten sähköpostilla osoitteesta atsoft@atsoft.fi

Päivityksen käyttöönotto

Määritykset markkalaskutusta tehtäessä

Käynnistä perustavat määritykset ja valitse "*K* – *Lisää perustavia määrityksiä*" ja siirry kohtaan 57 Rahayk: jossa määritetään laskutuksen rahayksikkö. Vaihtoehtoja on kolme: **1** rahayksikkö on markka, **2** rahayksikkö on euro ja "tyhjä", jolloin rahayksikkö on määrittämätön (toimii kuten ennenkin, mutta ohjelma ei osaa muuntaa euromääräisenä syötettyä summaa markoiksi). Määritä rahayksiköksi 1. Tallenna muutokset painamalla F1. Muita määrityksiä ei tarvitse tehdä. Voit jatkaa laskuttamista ja ohjelman käyttöä kuten ennenkin.

Määritykset eurolaskutusta tehtäessä

Siirtyminen euroihin on selvitetty jäljempänä tässä oppaassa sekä osoitteessa www.atsoft.fi/lseuroihin.htm.

Laskulomakesovitukset

Esipainetuissa tilisiirtolomakkeissa on omat tilisiirtonsa markka- ja euromääräisille laskuille, jotka poikkeavat värityksen ja tekstien suhteen toisistaan. Lomakkeiden asettelu on samanlainen (samaa laskulomakesovitusta voidaan käyttää riippumatta siitä kummalla rahayksiköllä laskut tulostetaan).

Päivityksen mukana toimitetut laskulomakesovitukset on laadittu Auraprintin lomakkeille 373, 370 ja 320. Lomakesovitukset ovat:

AURA373.LSLarkki, yläosa painamaton, alaosassa tilisiirtoAURA370.LSLesipainettu arkkilomake, alaosassa tilisiirtoAURA320.LSLesipainettu kantoradallinen, alaosassa tilisiirto

Blancolomakkeille on lisäksi omat lomakesovituksensa:

VALKEAPL.LSL Arkkitulostimelle, monta riviä VALKEALA.LSL Arkkitulostimelle, mainostekstillä VALKEAPM.LSL Jatkolomakkeelle, monta riviä VALKEAMA.LSL Jatkolomakkeelle, mainostekstillä

Laskulomakesovitukset ovat päivityslevyllä hakemistossa A:\LSL. Uusi laskulomakesovitus otetaan käyttöön seuraavasti:

- 1. Käynnistä perustavat määritykset ja valitse *I Laskulomakkeen sovitus*.
- Laita A: asemaan laskutuksen päivityslevy 1/2 ja lue lomakesovitus valinnalla Alt L ja antamalla lomakesovituksen nimeksi jokin ylläluetelluista, esim. A:\LSL\AURA373.LSL (anna nimen alkuun levyasematunnus ja hakemistopolku).
- 3. Tallenna lomake laskutushakemistoon valinnalla Alt S ja antamalla nimeksi AURA373.LSL (ilman levyasematunnusta ja hakemistopolkua).
- Poistu laskulomakkeen sovituksesta valinnalla Alt Q ja valitse *F – Laskuttajan perustiedot* ja määritä kohtaan 18 valitsemasi laskulomakkeen nimi, esim.: 18 Lomake:AURA373

Laskulomakkeen sovittamisesta

Europäivityksen myötä laskutusohjelmaan on tullut uudet muuttujat, joiden avulla laskuun saadaan tulostumaan laskun loppusumma myös vastarahassa.

Koodi	Tulostaa	Selite
195	EUR	Vastarahayksikkö
196	3050.00 mk	Laskun loppusumma ja rahayksikkö
197	MK	Rahayksikkö
198	524.00	Laskun loppusumma vastarahassa
199	524.00 EURO	Laskun loppusumma vastarahassa ja
		vastarahayksikön tunnus

Laskun loppusumma markkoina ja euroina

Laskun loppusumma vastarahassa saadaan tulostumaan laskuun muuttujalla 196 . Määritys tehdään seuraavasti:

- 1. Käynnistä Asteri valikko
- 2. Valitse *B Laskutus* ...
- 3. Valitse G Perustavat määritykset
- 4. Valitse F Laskuttajan perustiedot ja tilastointiohjeet
- 5. Siirry kohtaan 18 LOMAKE
- 6. paina F4
- 7. paina Enter niin kauan, että näet laskun loppusumman tulostavat muuttujat
- 8. Valitse paikka mihin haluat eurot näkyviin (lisää tarvittaessa tyhjä rivi valinnalla *Alt E*, poista tarvittaessa jostain muualta rivi valinnalla *Alt P*)
- 9. Kirjoita laskuun LOPPUSUMMA @199 esimerkiksi:

15. Testaa tulostamalla lasku

Suoritusten kirjaaminen reskontraan

Suoritukset kirjataan reskontraan kuten ennenkin. Mahdollinen pyöristysero kirjataan kassa-alennus/pyöristysero kohtaan. Maksettu summa voidaan syöttää vastarahassa antamalla summan jälkeen vastarahan tunnisteen (esim. Maksettu MK 524.75e), jolloin ohjelma muuntaa syötetyn summan kotirahaksi:

```
      RESKONTRASSA AVOINNA: 69417.70 MK, MAKSETTUJA: 0.00 MK

      Lasku:17

      Asiakas
      :1001
      Juha Mäkinen

      Laskunko
      :000123

      Pvm
      :20.12.1998

      Eräpvm
      :04.01.1998

      Laskun summa:
      3050.00

      tämä (k/e)

      Maksettu MK:
      3050.03

      Alennus/pyöristys
      -0.03

      Maksupäivä
      08.01.1999
```

Suoritusten kirjaus KTL-listan päivitysohjelmalla

Konekielisen tapahtumaluettelon kirjaaminen reskontraan –ohjelma (erillisenä myytävä lisäosa) tunnistaa reskontran rahayksikön laskuttajan perustavista määrityksistä ja KTL-listan rahayksikön jokaisesta erätietueesta. Jos kirjattava aineisto on eri rahayksikössä (esim. euroissa) ohjelma muuntaa eurot markoiksi ennen kirjaamista.

Ohjelma kirjaa enintään kolme penniä erottavat suoritukset maksetuiksi ja erotuksen pyöristyseroksi.

Suurin hyväksytty pyöristysero voidaan muuttaa valinnalla *J* - *Määritä perusasetukset* kohdassa 08 SUURIN EUROMUUNNOSPYÖRISTYS:

Siirtyminen euromääräiseen laskutukseen

Siirtyminen euromääräiseen laskutukseen tehdään kuukauden vaihtuessa ennen kuin on aloitettu laskujen tekeminen uudelle kuukaudelle.

Laskutusohjelman tallentamiin tilastoihin ei tallennu tietoa siitä, mitä rahayksikköä rahamäärät ovat. Ennen euromääräiseen laskutukseen siirtymistä kaikki käytössä olevat reskontratiedostot, tilastot sekä tuotekortiston hintatiedot on muunnettava markoista euroihin (vanhoja tilastoja, joita ei enää täydennetä ei ole välttämätöntä muuntaa, riittää että aktiivinen aineisto muunnetaan). Lisäksi laskutuksen tallentamat "lokitiedostot" (laskutuslista ja käteismyyntilista) on tulostettava ja poistettava.

Euromääräisille laskuille on oma tilisiirtonsa, markkatilisiirroille ei saa tulostaa euromääräisiä laskuja. Jos tulostat laskut tilisiirtolomakkeille, joudut hankkimaan eurotilisiirtolomakkeita sekä tekemään lomakesovituksen näille lomakkeille (tai tarkistamaan nykyistä lomakesovitustasi). Blancolomakkeelle tai muulle tilisiirrottomalle lomakkeelle voit tulostaa myös euromääräisiä laskuja edellyttäen, että laskusta käy selkeästi ilmi kumpaa rahayksikköä lasku on.

Laskun maksutiedot sisältävän pankkiviivakoodin versionumero ilmoittaa kumpaa rahayksikköä, markkaa vai euroa, laskun rahamäärä on.

Varmuuskopioi markkamääräinen aineisto

Ensimmäinen toimenpide euromääräiseen laskutukseen siirryttäessä on tehdä varmuuskopio olemassa olevasta aineistosta.

Mikäli käytössäsi on kirjoittava cd-rom asema tai Zip -asema, tee varmuuskopio sille kopioimalla laskutushakemisto C:\ASTERILS alihakemistoineen sille.

Näppärä tapa varmuuskopion tekemiseen euroihin siirryttäessä on myös se, että teet C:\ aseman juureen C:\MARKKALS hakemiston, kopioit C:\ASTERILS hakemiston alihakemistoineen sinne ja jätät C:\MARKKALS hakemiston arkisto- ja varmuuskopioksi.

Hakemiston kopiointi tehdään Ms-Dos kehotteessa komennolla **XCOPY C:\ASTERILS*.* C:\MARKKALS*.* /S** (riittää että olet C:\> juuressa antaessasi yo. komennon).

Varmuuskopioimisen voit tehdä myös käyttäen Windows 95/98 mukana tulevaa varmuuskopiointiohjelmaa, jonka käyttöä on selvitetty artikkelissa www.atsoft.fi/varmkopwin.htm

Asteri valikossa on myös valinta varmuuskopioinnin tekemiseen levykkeille (Alt M / Tiedosto / Varmuuskopiointi). Valikon kopiointiohjelma ei kuitenkaan pysty kopioimaan suurempia tiedostoja kuin mitä levykkeelle mahtuu.

Tulosta laskutuslista ja käteismyyntilista

Laskutusohjelma tallentaa laskun tiedot laskutuslistaan, joka tulostetaan ja poistetaan yleensä laskuttamisen lopuksi. Jos et ole listaa tulostanut ja poistanut, tee se nyt: Käynnistä laskutusohjelma ja poistu sieltä. Jos ohjelma kysyy "*Tulostetaanko laskutuslista* (K/E)", niin tulosta se vastaamalla K ja tulostamisen jälkeen ohjelman kysyessä "*Poistetaanko laskutuslista* (K/E)" poista se vastaamalla K. Edelleen, jos laskutusohjelma kysyy vastaavat kysymykset käteismyyntilistasta, tulosta ja poista se.

Mikäli ohjelma ei kysy *Tulostetaanko laskutuslista* on se edellisellä kerralla jo tulostettu ja poistettu eikä sitä näin ollen nyt voi poistaa.

Muutokset perustaviin määrityksiin

Käynnistä perustavat määritykset –ohjelma ja tee seuraavat tarkastukset ja muutokset:

Muuta mk ja markkaa –sanojen tilalle EURO

Muuta seuraavissa valinnoissa olevat markkamääräiset viittaukset euroiksi tai rahayksikköä ilmoittamattomiksi (esim. YHT MK tilalle sana YHT EURO tai YHTEENSÄ):

C - Tuotekortiston kenttien tiedot (ASTERIKO.OMA) D - Lähetteen kirjoitus/Varastoon laskuttaminen kentät E - Laskun tuoterivin selitteet, leveydet ruudulla ja paperilla (tai jos olet muuttanut laskun tuoterivien järjestystä ruudulla niin käytä valintaa M - Laskun tuoterivien kenttien määritys) G - Mainosteksti J - ALV-erittelyn kenttien tiedot O - Laskutuslistan määritys P - Käteismyyntilistan määritys

F - Laskuttajan perustiedot ja tilastointiohjeet

Valitse *F* - *Laskuttajan perustiedot ja tilastointiohjeet* ja poista penninpyöristys kohdasta 31 Pennin pyör: (mikäli senttejä ei pyöristetä) tai laita siihen määritys 5 jos haluat pyöristää sentit laskussa.

Tarkista nykyinen laskulomakesovitus tai ota kokonaan uusi lomakesovitus käyttöön kappaleen *Laskulomakesovitukset* (sivu 7) mukaan.

Lomakesovituksen tarkastamiseksi siirry kohtaan 18 Lomake ja paina F4 jolloin pääset muokkaamaan laskulomakesovitusta. Muuta sovituksessa lukevat mk ja markkaa –sanojen tilalle EURO (tai muuttuja @197). Tallenna korjattu lomakesovitus valinnalla Alt S samalla nimellä vanhan päälle ja poistu lomakkeen sovituksesta valinnalla Alt Q. Tallenna perustiedot valinnalla F1. Tai jos vaihdat laskulomakesovitusta, lue tarvittaessa päivityslevyltä uusi lomakesovitus kappaleen *Uudet laskulomakesovitukset* (sivu 7) ohjeiden mukaan.

K - Lisää perustavia määrityksiä (OMATLISA.OMA)

Valitse *K - Lisää perustavia määrityksiä* ja määritä kohtaan 57 RahaYk: **2**. Tarkista myös kohtien 58-60 mielekkyys. Käy läpi muutkin kohdat ja tarkista tarvitsevatko ne muutosta. Tallenna muutokset valinnalla F1.

Muutokset muihin lomakesovituksiin

Päivityksen mukana toimitetaan uudet lomakesovitukset, jotka soveltuvat käytettäväksi sekä markka- että euromääräisessä laskutuksessa. Voit ottaa nämä sovitukset käyttöön kopioimalla *Asteri Laskutus päivityslevy 1/2:n* alihakemiston *LSL* laskutuksen hakemistoon. Tällöin uudet lomakesovitukset kopioituvat vanhojen päälle ja vanhoihin lomakkeisiin tehdyt muutokset häviävät.

Jos olet valmis ottamaan uudet lomakesovitukset käyttöön, siirry Ms-Dos kehotteeseen ja kopioi ne päivityslevyltä toimi seuraavasti:

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tummennettu
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	Laita Laskutus Päivitys 1/2
	levy asemaan
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	A:
A:\>	CD LSL
A:\LSL>_	C:
C:\>_ tai C:\WINDOWS>_	CD \ASTERILS
C:\ASTERILS>_	COPY A:*.LS?
Korvataanko (Kyllä/Ei/k	Aikki)
	A ja paina Enter
8 tiedosto(a) kopioitu	Kopiointi on suoritettu

Jos et halua kopioida uusia lomakkeita vaan muokata vanhoja, toimi seuraavasti:

Valitse valinta *I - Laskulomakkeen sovitus, tekstitiedoston käsittely.* Tarkista löytyykö seuraavista lomakesovituksista markkaviittauksia. Jos löytyy, muuta sanan tilalle EURO:

KATEIS.LSL	Kuitti
KORKOLS.LSL	Korkolasku
KORKOLS.LS1	Korkolaskun alkava (ensimmäinen)
KORKOLS.LS2	Korkolaskun jatkava (välissä oleva)
KORKOLS.LS3	Korkolaskun päättävä (viimeinen)
KUORMA.LSL	Kuormakirja/lähete
LOPPUPS.LSL	Laskutuksen lopuksi tulostuva tilisiirto
RES5PS.LSL	Reskontran Karhutilisiirto
TILIOTE.LSL	Reskontran tiliote
TILIOTE.LS1	Alkava tiliote (ensimmäinen)
TILIOTE.LS2	Jatkava tiliote (välissä olevat)
TILIOTE.LS3	Päättävä tiliote (viimeinen)

Lue lomakesovitus valinnalla Alt L ja anna lomakesovituksen nimi. Tarkista löytyykö markkaviittauksia (sanaa mk, markkaa, markka) ja muuta tilalle sana EURO. Jos muutit lomakesovitusta, tallenna se valinnalla Alt S samalle nimelle vanhan päälle. Lue seuraavat lomakesovitukset ja tarkasta ne vastaavasti.

Kun olet käynyt läpi lomakesovitukset, poistu lomakesovituksesta (Alt Q) ja perustavista määrityksistä (0).

Muunna tuotekortiston rahamäärät euroiksi

Käynnistä tuotekortisto ja lue tuotekortisto käsittelyyn. Muuta hinnat markoista euroihin valinnalla Muokkaa | Muuta tietoa ja valitse *J* - *Markat euroiksi* ja anna muutettavaksi tiedoksi **6** (hinta). Jos tuotekortistossa on muita markkamääräkenttiä käytössä (esim. myyty mk tai ostohinta), muuta ne vastaavasti euroiksi.

Tallenna tekemäsi muutokset valinnalla *Alt S* samalla nimellä vanhan päälle ja poistu ohjelmasta.

Muunna reskontra (avoimet laskut) euroiksi (res5)

Käynnistä myyntireskontra ja muuta avoimet laskut euroiksi valinnalla Alt M. Tallenna muutokset valinnalla Alt S.

Muunna korkolaskutus (maksetut laskut) euroiksi (yk3)

Muunna ne maksettujen laskujen tiedostot markoista euroihin, joista aiot vielä tulostaa korkolaskut. Niitä maksettujen laskujen tiedostoja, joista olet jo tulostanut korkolaskut, ei tarvitse muuttaa euroiksi (korkolaskut kannattanee tulostaa ennen euromuutosten tekemistä).

Käynnistä korkolaskutus ja lue maksettujen laskujen tiedosto käsittelyyn. Muuta aineisto euroiksi valinnalla Alt M ja tallenna muutokset valinnalla Alt S samalla nimellä vanhan päälle.

Käsitteitä ja sanastoa päivitykseen liittyen

€	Euron merkki. Koska Euron merkkiä ei ole kaikissa tietojärjestelmissä, voidaan euro merkitä joko pienellä e kirjaimella tai sanalla EURO. Ms-Dosiin ei ole saatavilla euromerkkiä (lisätietoa www.atsoft.fi/euromerkkidosiin.htm)
EUR	Eurovaluutan Iso-koodi, jonka vastine markkaa käytettäessä on FIM
EURO	euron lyhenne, vastine markkaa käytettäessä on mk
Kantorata	Jatkolomake, jolle varsinainen lomake (esim. lasku) on liimattu yläreunastaan.
Kotiraha	Se rahayksikkö (markka tai euro), jolla laskutus tehdään.
Ms-Dos kehote	Windowsista käynnistetty ohjelma, joka jäljittelee Ms-Dosia ja näkyy Windowsille yhtenä ohjelmana. Windowsin lisäksi käynnissä voi olla muitakin ohjelmia, mikä saattaa johtaa joihinkin ristiriitoihin ohjelmien välillä. Ms-Dos kehote käynnistetään valitsemalla <i>Käynnistä/Ohjelmat/Ms-Dos-kehote</i> .

Ms-Dos tila	Tietokone on käynnistetty siten, ettei Windows ole lainkaan käynnissä. Eräistä ongelmista päästään eroon käynnistämällä tietokone Ms-Dos tilaan. Ms- Dos tila käynnistetään valitsemalla <i>Käynnistä/Sammuta/Käynnistä uudelleen MS-DOS-</i> <i>tilassa</i> .
Muuntoero	Markkamäärän muuntamisesta euroiksi ja takaisin markoiksi syntyvä ero alkuperäisen ja kahdesti muunnetun rahamäärän välillä. Voi olla enintään 3 pennin suuruinen
Muuntokerroin	Ilmoittaa markan ja euron välisen suhteen. Eurot saadaan jakamalla markat muuntokertoimella ja markat kertomalla eurot muuntokertoimella. Muuntokertoimen arvo on 5.94573 .
Oletushakemisto	o Se hakemisto, minne tiedostot tallentuvat ja mistä ne luetaan, jos tiedostonimen alkuun ei ole määritetty levyasematunnusta tai hakemistopolkua.
Rahayksikkö	Laskentayksikkö, joko markka tai euro.
Sentti	Euron sadasosa. Yksi euro jakaantuu sataan senttiin. Yksi euro jakaantuu muuntokertoimen ilmoittamaan määrään markkoja.
Tiliraha	Se rahayksikkö (markka tai euro), jossa pankkitilillä oleva rahamäärä ilmaistaan.
Valuutta	1.1.1999 alkaen euro on ollut Suomen virallinen valuutta. Markka on euron ilmentymä.
Vastaraha	Markkoja käytettäessä euro, euroja käytettäessä markka.

Laskutuksen siirtäminen uudelle koneelle

Laskutuksen siirtäminen uudelle koneelle tapahtuu seuraavasti:

- 1. Asenna päivitys uudelle koneelle seuraavan luvun ohjeiden mukaisesti
- 2. Kopioi vanhan koneen C:\ASTERILS hakemisto mahdollisine alihakemistoineen uudelle koneelle C:\ASTERILS hakemistoon. Älä kuitenkaan kopioi ohjelmia (EXE tarkenteisia tiedostoja).
- 3. Jos käytät laskutusta tavalla "*moniyrityskäyttö kovalevyllä*", lisää uuden koneen C:\AUTOEXEC.BAT tiedostoon viimeiseksi riviksi määritys:

PATH = %PATH%;C:\;ASTERILS

4. Optimoi tarvittaessa uuden koneen muisti (ks. luku "*jos muisti loppuu*").

Artikkeliin liittyviä linkkejä Atsoftin kotisivuilta:

Dos ohjelmat uuteen koneeseen: www.atsoft.fi/uusdkone.htm

Laskutuksen varmuuskopiointi: www.atsoft.fi/lsvarmkop.htm

Windows 98 ja Dos: www.atsoft.fi/tietkant.htm#win98

Asentaminen uudelle koneelle (ensiasennus)

Laskutuksen päivitys sisältää täydellisen toimituksen ohjelmineen ja parametritiedostoineen. Asteri laskutus voidaan asentaa uuteen koneeseen päivityslevyiltä seuraavan ohjeen mukaisesti:

Siirry Ms-Dos kehotteeseen ja kirjoita tummennettu:

Mitä näkyy ruudussa		Kirjoita tummennettu
C:\>_ tai C:\WINI	DOWS>_	C:
C:>_ tai C:\WINDO	OWS>_	CD \
C:/>_		MD ASTERILS
jos ruudulle tulostuu H	lakemisto	on jo olemassa,on
tähän koneeseen mahd	lollisesti asen	nettu laskutus. Älä kopioi
parametritiedostoja (ha	akemistoa \ka	aikki) ellet halua koneessa
nyt olevien määrityster	n katoavan.	
C:\>_		CD ASTERILS
C:\ASTERILS>_		Laita asemaan laskutuksen
		päivityslevy 1/2
C:\ASTERILS>_		COPY A:*.EXE
x tiedosto(a) k	opioitu	Kopioi parametritiedostot
C:\ASTERILS>_		COPY A:\KAIKKI*.*
x tiedosto(a) k	opioitu	Vaihda asemaan
		Päivityslevy 2/2
C:\ASTERILS>_		COPY A:*.EXE
x tiedosto(a) k	opioitu	Kopiointi on suoritettu

Asteri valikon täydellinen asennus

Laita Asteri valikko —levy asemaan ja kirjoita tummennettu:

Mitä näkyy ruudussa	Kirjoita tummennettu
C:\ASTERILS>_	C:
C:\ASTERILS>_	CD \
C:\>_	A:
A:\>_	KOVOLLE

ja seuraa asennusohjelman ohjeita.

Pikakuvakkeet Windows 95/98:n työpöydälle

Asteri valikon asennus kopioi Windows 95/98:n työpöydälle kaksi pikakuvaketta, joista Asteri ohjelmat saadaan käyntiin:

Asteri yritysohjelmat Ms-Dos tilassa –pikakuvake käynnistää tietokoneen uudestaan lataamatta Windowsia. Lisäksi pikakuvake vapauttaa mahdollisimman paljon Dosin perusmuistia ohjelmien käyttöön. Tämä tila on erityisen hyödyllinen jos kirjoittimen tulostus katkeilee tai jos koneessa on muistipula (Out-of-memory).

Pikakuvakkeet voi lisätä työpöydällesi myös seuraavasti:

- 1. Pienennä kaikki ikkunat
- 2. Laita Asteri valikko Päivitys –levy asemaan
- 3. Valitse III Käynnistä | Suorita
- 4. Kirjoita Avaa: kohtaan A: ja paina Enter
- 5. Napsauta avautuneesta "*3 1/2 tuuman levyke*" –ikkunan
 ☐ painiketta niin että myös työpöytää on näkyvissä.
- 6. Raahaa "3 1/2 tuuman levyke" –ikkunasta Asteri yritysohjelmat pikakuvake työpöydälle (Vie hiirikohdistin Asteri yritysohjelmat pikakuvake tekstin päälle, paina vasemmanpuoleinen hiiripainike alas ja pidä se alas painettuna ja siirrä hiirikohdistin työpöydälle tyhjään kohtaan ja vapauta hiiripainike jolloin pikakuvake kopioidaan työpöydälle. Kopioi samalla tavalla Asteri Yritysohjelmat Ms-Dos tilassa pikakuvake).
- 7. Poista *Asteri Valikko* levy asemasta ja kokeile pikakuvakkeiden toimintaa.

Tulostusongelmat (mm. laiton toiminto)

Eräissä tapauksissa Windowsin ja windowsiin asennetun kirjoitinajurin välinen ristiriita häiritsee dos ohjelmalla tulostamista ("Ohjelma on aiheuttanut laittoman toiminnon" tai tulostus saattaa katketa kesken kaiken). Ongelma ratkeaa käynnistämällä tietokone Ms-Dos tilaan siten, ettei Windows ole lainkaan käynnissä taustalla (toimii Windows98/95:ssä, sama keino pätee muihinkin tilanteisiin, joissa windows häiritsee dos ohjelman käyttämistä):

- 1. Käynnistä tietokone Ms-Dos tilassa (Käynnistä / Sammuta / Käynnistä uudelleen Ms-Dos tilassa)
- 2. Anna dosissa komento MODE LPT1,, P
- 3. Käynnistä Asteri ja kokeile tulostusta

Kirjoitinmääritys

Asteri kirjoitinmääritysohjelma hakee kirjoitinmääritystä seuraavassa järjestyksessä käyttäen ensimmäistä löytyvää:

1. Oletushakemistosta (alihakemistosta tai levykkeeltä)

2.	Alihakemiston, jossa ollaan	ensimmäisestä hakemistosta, esim.
	C:\ASTERILS\ASSI	haetaan C:\ASTERILS tai
	C:\ASTERILS\ASSI\93	haetaan C:\ASTERILS
	C:\ASTERILS	ei haeta kuitenkaan juuresta
3.	Kiinteästi määritetystä hake	emistosta \ASTERILS tai jos
	oletushakemistona on A: tai	i B: asema niin, C:\ASTERILS, esim.
	A:	haetaan C:\ASTERILS tai
	C:\LASKUTUS	haetaan C:\ASTERILS
4.	\ASTERI hakemistosta tai j	os ollaan A: tai B: asemassa, esim.

A: haetaan C:\ASTERI tai D:\LASKUTUS haetaan \ASTERI

Tehtäessä kirjoitinmäärityksiä moniyrityskäyttöön riittää että kirjoitinmääritys tehdään C:\ASTERILS hakemistoon (käyttämällä Asteri valikon alivalikon *B-Laskutus* valintaa *Kirjoittimen määritys*). Asiakasyritysten alihakemistoihin tai levykkeille ei kirjoitinmääritystä pidä tehdä kuin silloin, jos ao. asiakas tarvitsee poikkeavaa määritystä.

Jos muisti loppuu

Dos ohjelmat kykenevät käyttämään vain 640 kt muistia tietokoneen muistin määrästä riippumatta. Ohjelmat kärsivät muistipulasta jos ohjelma ilmoittaa "muistipula" tai "Pulma:out of memory".

Muistipulaan on kolmen kohdan ratkaisu:

- 1. Poistetaan tarpeettomat laiteajurit ja residenttiohjelmat.
- 2. Otetaan ylämuisti käyttöön ja ladataan jäljellejääneet laiteajurit ja residenttiohjelmat ylämuistiin.
- 3. Käytetään ohjelman muistinsäästöversiota (ls19mini)

Laiteympäristöraportti

Muistipulan ratkaisemiseksi tulosta laiteympäristöraportti. Käynnistä laiteraportti Asteri valikosta (*Alt M* | *Ympäristö* | *laiteraportti*) tai käynnistä laiterap.exe kirjoittamalla:

> C: CD \ASTERI LAITERAP

Ja valitse valinta A – Laiteympäristöraportti.

Muistin vapauttaminen

Ratkaise muistipula käynnistämällä ohjelmat *Asteri yritysohjelmat Ms-Dos tilassa* pikakuvakkeella (ks. Sivu 20). Toinen vaihtoehto on muokata käynnistystiedostot seuraaviksi:

```
C:\CONFIG.SYS:
```

DEVICE=C:\WINDOWS\HIMEM.SYS DEVICE=C:\WINDOWS\EMM386.EXE NOEMS DOS=HIGH,UMB FILESHIGH=20 BUFFERSHIGH=30

```
C:\AUTOEXEC.BAT:
@echo off
lh keyb su,,c:\windows\command\keyboard.sys
path=c:\windows;c:\windows\command;c:\;
```

(Asetukset toimivat Windows 98/95/3.x käyttöjärjestelmissä)

Windows 95 FIN OSR2 HIMEM.SYS

Ylämuistin käyttöönotto voi suurentaa HIMEM.SYS tiedoston koon ohjelmointivirheen vuoksi 44 kt:un. Virhe on korjattavissa **iosysfin.exe** korjausohjelma, joka on saatavilla Microsoftilta. Lisätietoa www.atsoft.fi/iosysfin.htm

Windows 98 FIN himem.sys

Ylämuistin käyttöönotto voi suurentaa HIMEM.SYS tiedoston 46 kt:un Korjausohjelma ("*winboot.sys*") on saatavilla Microsoftilta, puh. 09-525 502 500. Lisätietoa www.atsoft.fi/asin98.htm.

Windows 2000, Windows ME, Windows XP

Lisätietoa Microsoftin uudempien käyttöjärjestelmien toimivuudesta Asteri ohjelmien kanssa löydät seuraavista osoitteista:

- www.atsoft.fi/tukikj.html
- www.atsoft.fi/winme.htm
- www.atsoft.fi/dosinw2k.htm
- www.atsoft.fi/winxp.htm

Laskutuksen muistinsäästöversio LS19MINI

Muistin käydessä vähiin voit siirtyä käyttämään laskutuksen muistinsäästöversiota seuraavasti:

Mitä näkyy ruudussa Kirjoita tummennettu

C:\WINDOWS>_ CD \ASTERILS C:\ASTERILS> COPY LS19.EXE LS19ISO.EXE C:\ASTERILS> COPY LS19MINI.EXE LS19.EXE Korvataanko LS19.EXE (Kyllä/Ei/kAikki) A 1 tiedosto(a) kopioitu

Käynnistä laskutus ja tarkista, että ohjelmaversion ilmoittava VER: on muuttunut MINIVER: 7.11.2001 -merkinnäksi

Windowsin leikepöydän käyttäminen

Ajettaessa Asteri ohjelmia Windows 98/95/3.x:n Ms-Dos kehotteessa, lyhyet tulosteet voidaan ohjata kirjoittimen sijaan ruudulle ja sitä kautta Windowsin leikepöydälle tai suoraan leikepöydälle. Asiakas- ja tuotekortistossa on liittymät Windowsin leikepöydälle (*Muokkaa* | *Leikepöydälle* ja *Muokkaa* | *Leikepöydältä*).

Esimerkki 1: Siirretään tuotekortisto Exceliin

Käynnistä tuotekortisto-ohjelma ja lue tuotekortisto käsittelyyn. Valitse Alt K (*Muokkaa*) ja sieltä *Win leikepöydälle*. Käynnistä sitten Excel ja valitse *Muokkaa* | *Liitä*, jolloin tuotekortiston tiedot liitettiin Exceliin. Nyt voit käsitellä tietoja Excelissä.

Esimerkki 2: Siirretään osoitteita Excelistä asiakaskortistoon

Järjestä osoitteet niin, että asiakkaiden osoitetiedot ovat allekkain ja yhdellä rivillä on yhden asiakkaan osoitetiedot, jokainen kenttä omassa solussa (nimi, lisänimi, osoite, postinumero ja postitoimipaikka samassa, puhelin, asiakasnumero). Jos kaikkia osoitetietoja ei ole (on esim. vain nimi, osoite ja paikka), jätä välissä olevat kentät tyhjiksi ja lopun kentät voit jättää pois . Valitse hiirellä siirrettävät osoitteet raahaamalla valitun alueen yli ja kopioi valinta leikepöydälle *Muokkaa / Kopioi*:

Xk	licrosoft Excel - Työ	kirja1				
Tiedosto Muokkaa Näytä Lis <u>ä</u> ä Muotoile Työkalut Tiedot Ikkuna Ohje 📃 🗗						
	A1 💌	= At	soft Oy Mäkinen			
	А	В	С	D	E 📕	
1	Atsoft Oy Mäkiner	1	Malminkaari 21 B	00700 HELSINKI		
2	Juha Mäkinen		Aidasmäentie 41 D	00650 HELSINKI		
3	Bellasport		PL 001	00701 HELSINKI		
4	Floristien Oy		Lohimiehenpolku 5	00650 HELSINKI		
5	FinnHolz Oy		PL 582	00101 HELSINKI		
6	Forumflor Oy		PL 582	00101 HELSINKI		
7						
8						
	Taul1 / Taul	2 / Taul3 /	_			
Val	mis			NUM		

Käynnistä asiakaskortisto ja lue asiakkaat käsittelyyn. Valitse *Muokkaa / Leikepöydältä*, jolloin osoitetiedot liitetään koneessa olevan asiakaskortiston jatkeeksi.

Esimerkki 3:Kopioidaan avoimet laskut -tuloste Exceliin

Paperitulosteet tulostetaan leikepöydälle vaihtamalla ohjelmassa kirjoitinmääritykseksi joko tulostus ruudulle tai tulostus leikepöydälle (Valinnat F4 ja F5). Ruudulle tulostuksessa voidaan merkitä sarakkeen (solun) vaihtumiskohdat ja sitten kopioida leikepöydälle, jolloin etenkin numeerinen tieto saadaan siirrettyä näppärästi suoraan Exceliin oikeisiin soluihin.

Käynnistä myyntireskontra ja lue avoimet laskut käsittelyyn. Vaihda kirjoitinmääritys valinnalla Alt F4 ja valitse *F4:Tulostus ruudulle*.

Tulosta avoimet laskut valinnalla F5, jolloin tuloste tulostuu ruudulle. Jaa ruututuloste sarakkeisiin liikuttamalla pystyviiva nuolinäppäimellä sarakkeen loppuun ja painamalla siinä välilyöntinäppäintä, jolloin * ilmoittaa missä on aina saran vaihto.

🔀 MS-DOS-kehote - RES5				_ 8 ×
* * * * * YRITYS :ATSOFT OY MÄKINEN AUOIMET LASKUT ASIAKKAITTAIN Rahayksikkö:MK RESKONTRASSA AUOINNA 20 10.1998	998 Merkitse saran vaihtumiskohdat välilyöntinäppäimellä. Saranvaihdon merkiksi tulee *. Kopioi lopuksi leikepöydälle valinnalla Alt C			
1001 Juha Mäkines LS NRO LA PVM EBAPVM	SUMMA	YLIP	KORKO	ERÄÄNTYNYT
001991 09.03.1994 23.03.1994 001994 16.03.1994 30.03.1994 001995 23.03.1994 07.04.1994 002000 30.03.1994 07.04.1994 002007 14.04.1994 28.04.1994 001005 26.05.1994 09.06.1994 0010123 20.12.1998 04.01.1998	451.40 3355.00 1756.80 880.80 6406.10 1061.40 3050.00	1672 1665 1657 1650 1636 1594 289	227.46 1683.47 877.29 437.99 3158.47 509.88 265.64	451.40 3355.00 1756.80 880.80 6406.10 1061.40 3050.00
PgDn/PgUp/Home/End AltC:Kopici Window	16961.50 sin leikepöyd	älle Alt	7160.20 W:Win Ohj	16961.50 e AltQ:pois

Merkittyäsi kaikki saranvaihdot, kopioi tuloste leikepöydälle valinnalla Alt C. Käynnistä sitten Excel ja valitse *Muokkaa / Liitä*, jolloin tiedot siirtyvät Exceliin.